

ЗАСІДАННЯ КЛУБУ ЛЮБИТЕЛІВ ІСТОРІЇ «КЛІО»: «ІСТОРИЧНА НАУКА ДЛЯ НАУКОВЦІВ ТА АМАТОРІВ: ПОТЕНЦІАЛ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Саме під такою назвою відбулася конференція у рамках чергового засідання клубу любителів історії «Кліо» 6 листопада 2014 року. Ініціаторами та гостями зустрічі стали викладачі кафедри всесвітньої історії та історіографії Херсонського державного університету, які ознайомили присутніх зі своєю освітньою та науковою діяльністю, презентували власні монографії.

Віталій Миколайович Андреев, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії та історіографії, презентував власну монографію «Віктор Петров: нариси інтелектуальної біографії вченого» (Дніпропетровськ, 2012). У роботі реконструйовано інтелектуальну біографію українського історика Віктора Платоновича Петрова (1894–1969), зокрема: детально висвітлено наукову діяльність вченого, проаналізовано його творчість, показано місце і роль діяча у вітчизняній гуманістиці, у тому числі в історичній науці. Основний акцент зроблено на аналізі концепції вітчизняної історії та теорії епох радянського науковця. У дослідженні увага звертається на те, що за В. Петровим, історія українського народу є дискретною, вона не підкоряється ідеї прогресу і генетично пов'язана з європейською культурою, адже має спільне з нею коріння – античну цивілізацію; отже, історія України – невід'ємна складова європейського історичного процесу. Основні віхи життєвого та творчого шляху В. Петрова подаються на фоні суспільно-політичних подій в СРСР та світі. У виданні також міститься робота В. Петрова «Скифы. Язык и этнос» (1968).

Монографія «Віктор Петров: нариси інтелектуальної біографії вченого» буде цікавою для всіх, хто цікавиться історією України та історією історичної науки.

Annales

Олександр Олександрович Коник, доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та історіографії, презентував власну монографію

«Депутати Державної думи Російської імперії від губерній Наддніпрянської України (1906–1917 рр.)» (Дніпропетровськ, 2013). У роботі вміщені дослідження думського (парламентського) представництва від губерній Наддніпрянської України, в т. ч. Херсонської і Таврійської, в Державній думі Російської імперії початку ХХ століття.

Розглянуто персональний склад, соціальні зв'язки, детермінованість політичного вибору депутатів – представників різних соціальних верств, методи реалізації ними законотворчої та репрезентативної функцій.

Дане видання адресоване науковцям, викладачам історії, вчителям, студентам і всім, хто цікавиться історичним минулим Херсонщини.

Доцент кафедри всесвітньої історії та історіографії, кандидат історичних наук Юрій Валерійович Капарулін представив власну монографію «Олександр Рябінін-Скляревський: інтелектуальна біографія історика (1878–1942 рр.)» (Херсон, 2014).

Ю.В. Капарулін у своїй роботі відтворив інтелектуальну біографію Олександра Рябініна-Скляревського, що дало можливість суттєво розширити уявлення про становлення світогляду військового та вченого, прослідкувати взаємовпливи його наукових студій, військової та громадсько-політичної діяльності, виділити принципи формування наукових концепцій історика. Автор суттєво доповнив біографію О. Рябініна-

Скляревського новими фактами, які визначають його місце у структурі професійного співтовариства, характеризують його практичну діяльність на тлі соціокультурної ситуації, та розширив бібліографію О. Рябініна-Скляревського

Annales

за рахунок неопублікованих та публіцистичних творів, а також систематизував праці вченого за проблемним та жанровим принципами. У ході дослідження введено до наукового обігу маловідомі та неопубліковані праці історика, зокрема автором здійснено репринтне видання його праці «Участь задунайських запорожців у війнах Росії з Туреччиною (з джерел воєнної історії)».

Для гостей конференції, особливо наймолодших, дуже цікавим був виступ старшого лаборанта археологічної лабораторії, співробітника археологічної експедиції Херсонського державного університету, аспірантки кафедри всесвітньої історії та історіографії ХДУ Самойленко Ілони Юріївни, яка ознайомила присутніх з археологічною діяльністю – одним із напрямків роботи кафедри. Базовою пам'яткою, на якій експедиція ХДУ проводить дослідження, є Білозерське поселення античного часу (IV–III ст. до н.е.), що розташоване у с. Дніпровське Білозерського району Херсонської області. Археологічна експедиція діє на базі науково-дослідної археологічної лабораторії ХДУ. Палеоботанічний матеріал з заповнень ґрунтових об'єктів польових сезонів 2009–2012 рр. досліджено професором кафедри ботаніки ХДУ І.І. Мойсієнко. Науково-дослідна археологічна лабораторія ХДУ постійно організовує тимчасові виставки до Міжнародних історичних конференцій, Дні відкритих дверей тощо, які проходять у Херсонському державному університеті.

Присутні на засіданні студенти ХДУ та учні мали змогу не тільки ознайомитись з новими фаховими виданнями в царині історичної науки, але й почути про джерелознавчі аспекти дослідницької діяльності. Адже спеціалісти Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О. Гончара, а саме Ольга Василівна Лянсберг, завідувача відділом наукової інформації та бібліографії, Ольга Генадіївна Сак, завідувача відділом рідкісних і цінних видань, висвітили роль бібліотеки, її фондів для проведення історичних досліджень. Лілія Михайлівна Віжічаніна, провідний бібліограф відділу наукової інформації та бібліографії, організатор клубу любителів історії «Клію»,

Annales

розповіла про діяльність клубу як осередку історичної просвіти для мешканців м. Херсон. Крім того, багато цікавого та корисного гості заходу почерпнули з виступів заступника директора з наукової роботи Херсонського обласного художнього музею ім. О. Шовкуненка, мистецтвознавця, Владислави Василівни Дяченко та заступника начальника відділу використання інформації документів Державного архіву Херсонської області Ірини Юріївни Сінкевич. В.В. Дяченко розповіла про напрями роботи музею, його експозицію, науково-видавничу діяльність та про те, якими цікавими і неординарними екскурсіями може здивувати музей своїх відвідувачів. І.Ю. Сінкевич ознайомила присутніх з культурою відвідування архіву, з правилами формування запитів відвідувачів, а також з допоміжними покажчиками, які випущені архівом для зручності користувачів.

На завершення гості та організатори зустрічі висловили сподівання на проведення нових конференцій у рамках засідань клубу любителів історії «Кліо».

Лілія Віжичаніна